

Leidraad dwangsomhoogtes en begunstigingstermijnen, Sint-Michielsgestel 2025

Algemeen

Voor u ligt de Leidraad dwangsombedragen en begunstigingstermijnen van de gemeente Sint-Michielsgestel. Een bestuursorgaan komt bij het bepalen van de hoogte van de dwangsom een ruime mate van beleidsvrijheid toe. De hoogte van de dwangsom moet op de ernst van de overtreding worden afgestemd (evenredigheid) en tot doel hebben de overtreding ongedaan te maken of te voorkomen (effectiviteit). Deze leidraad biedt enig houvast bij het bepalen van de hoogte van een dwangsom en het maximum te verbeuren bedrag. Deze leidraad is niet uitputtend bedoeld. Daarnaast zullen de geconstateerde feiten/omstandigheden altijd bepalend blijven voor de individuele vaststelling van de hoogte, het maximaal te verbeuren bedrag en de begunstigingstermijn. Dit betekent in de praktijk dat er, mits gemotiveerd, in een concreet geval afgeweken kan worden van de in de tabellen genoemde bedragen en termijnen.

Wettelijk kader

Ingevolge artikel 125 van de Gemeentewet in samenhang met artikel 5:32 van de Algemene wet bestuursrecht is het college bevoegd een last onder dwangsom op te leggen.

Dwangsomhoogte

Het opleggen van een dwangsom heeft tot doel overtredingen ongedaan te maken en eventuele vervolgovertredingen te voorkomen. De dwangsom dient daarom voldoende prikkelend te werken om de overtreding te (laten) beëindigen. De hoogte van een dwangsom is afhankelijk van de aard van de overtreding en moet in (redelijke) verhouding tot de zwaarte van het geschonden belang staan (zie artikel 5:32b van de Algemene wet bestuursrecht). Relevante omstandigheden voor het bepalen van de dwangsomhoogte zijn bijvoorbeeld:

1. de (geschatte) kosten die de overtreder moet maken om de overtreding op te heffen;
2. de dwangsom moet voldoende dwang tot gevolg hebben om de overtreding op te heffen c.q. te beëindigen. Zo moet de dwangsom hoger zijn dan het (geschatte) financiële voordeel en moet eventueel ongerechtvaardigd voordeel dat de overtreder heeft genoten weggenomen worden;
3. voorkoming van herhaling, beperking van schade en herstel in de oorspronkelijke toestand;
4. de bevestiging van normen gesteld in het bestuurlijk belang.

Modaliteiten

Het opleggen van een last onder dwangsom geschiedt in verschillende wettelijk voorgeschreven vormen (modaliteiten). Deze modaliteiten zijn vastgelegd in artikel 5:32b, eerste lid van de Algemene wet bestuursrecht:

1. een maximum bedrag ineens;
2. een bedrag per tijdseenheid dat de last niet is uitgevoerd, met een maximum;
3. per overtreding van de last, met een maximum.

Het bestuursorgaan komt beleidsvrijheid toe bij de keuze voor een van deze modaliteiten.

Begunstigingstermijn

Een begunstigingstermijn is de tijd die de overtreder krijgt om een einde te maken aan de overtreding. De termijn moet voldoende lang zijn om als overtreder de opgelegde verplichtingen uit te kunnen voeren. Een begunstigingstermijn mag niet langer zijn dan noodzakelijk.

De begunstigingstermijn kan worden verlengd. Dit kan bijvoorbeeld indien:

1. de overtreder tijdig om een verlenging van de begunstigingstermijn verzoekt en aan de hand van objectieve gegevens aannemelijk kan maken dat hij de opgelegde last niet binnen de daartoe gestelde termijn kan uitvoeren.
2. de overtreder aan de hand van objectieve gegevens aannemelijk maakt dat opheffing van de illegale situatie in het vooruitzicht ligt.
3. een voorlopige voorziening wordt aangevraagd door de overtreder en de rechtbank ons verzoekt om de begunstigingstermijn te verlengen tot het moment dat op het bezwaar een besluit is genomen of een uitspraak is gedaan op het beroep.

De termijnen opgenomen in de tabellen zijn - net zoals de bij de hoogte van de dwangsommen - indicaties. Er kan dus altijd, zij het gemotiveerd, worden afgeweken van de genoemde termijnen.

Recidive

Indien sprake is van een herhaling van een overtreding, is kennelijk een onvoldoende prikkeling geweest om de overtreding volledig en/of tijdig te beëindigen of beëindigd te houden. De dwangsom kunnen we dan verhogen. Dit kan in geval de overtreding is beëindigd en daarna opnieuw wordt begaan, of in geval de overtreding voortduurt omdat deze nooit is beëindigd.

Als er sprake is van **recidive**, verhogen wij de dwangsom met minimaal 50 procent.

In geval er sprake is van cumulatie wordt de impact op de omgeving doorgaans groter. De dwangsom wordt in geval van cumulatie verhoogd met minimaal 25 procent.

Tabellen dwangsomhoogtes en begunstigingstermijnen

Tabel I: Activiteit Bouwen

Overtreding/ Prioriteit	Afmetingen	Hoogte dwangsom per week	Maximum	Begunstigingstermijn
Bouwen zonder of in afwijking vergunning (cat. 4, licht)	Max. 10 m2	€ 2.000,-	€ 20.000,-	Minimaal 6 weken
Bouwen zonder of in afwijking vergunning (cat.3, matig)	Min. 10 m2 Max. 50 m2	€ 4.000,-	€ 40.000,-	Minimaal 6 weken
Bouwen zonder of in afwijking vergunning (cat.2, gemiddeld)	Min. 50 m2 Max. 100 m2	€ 6.000,-	€ 60.000,-	Minimaal 6 weken
Bouwen zonder of in afwijking vergunning (cat. 1, ernstig)	Min. 100 m2 Max. 150 m2	€ 10.000,-	€ 100.000,-	Minimaal 6 weken
Bouwen zonder of in afwijking vergunning (cat. 0, zeer ernstig)	Groter dan 150 m2	€ 15.000,-	€ 150.000,-	Minimaal 6 weken

Tabel II: Activiteit werkwerkzaamheden¹

Overtreding/ Prioriteit	Afmetingen	Hoogte dwangsom per week	Maximum	Begunstigingstermijn
Werkwerkzaamheid zonder of in afwijking vergunning (cat. 4, licht).	Max. 50 m2	€ 500,-	€ 5.000,-	Minimaal 6 weken
Werkwerkzaamheid zonder of in afwijking vergunning (cat.3, matig).	Min 50 m2 Max. 100 m2	€ 1.000,-	€ 10.000,-	Minimaal 6 weken
Werkwerkzaamheid zonder of in afwijking vergunning (cat.2, gemiddeld).	Min 100 m2 Max 150 m2	€ 2.500,-	€ 25.000,-	Minimaal 6 weken
Werkwerkzaamheid zonder of in afwijking vergunning (cat. 1, ernstig).	Min 150 m2 Max 250 m2	€ 5.000,-	€ 50.000,-	Minimaal 6 weken
Werkwerkzaamheid zonder of in afwijking vergunning (cat. 0, zeer ernstig).	Groter dan 250 m2.	€ 10.000,-	€ 100.000,-	Minimaal 6 weken

Tabel III: Monumenten

Overtreding/ Prioriteit	Hoogte dwangsom per week	Maximum	Begunstigingstermijn
Verandering aan, op, in of bij een Rijksmonument zonder, in afwijking van of handelen in strijd met een vergunning.	€ 10.000,-	€ 100.000,-	Minimaal 6 weken
Verandering aan, op, in of bij een Gemeentemonument zonder, in	€ 7.500,-	€ 75.000,-	Minimaal 6 weken

1) In geval de gevolgen van de activiteit onomkeerbaar zijn, wordt de dwangsomhoogte met minimaal 50 procent verhoogd.

afwijking van of handelen in strijd met een vergunning.

Verandering in beschermd of beeldbepalend stad- en dorpsgezicht zonder, in afwijking van of handelen in strijd met van een vergunning.	€ 5.000,-	€ 50.000,-	Minimaal 6 weken
--	-----------	------------	------------------

Tabel IV: Activiteit gebruik in strijd met het Omgevingsplan

Overtreding/ Prioriteit	Afmetingen	Hoogte dwangsom per week	Maximum	Begunstigings-termijn ²
Strijdig gebruik (cat. 4, licht).	Max. 50 m2	€ 2.000	€ 20.000	Minimaal 6 weken
Strijdig gebruik (cat. 3, matig).	Min 50 m2 Max. 100 m2	€ 4.000	€ 40.000	Minimaal 6 weken
Strijdig gebruik (cat. 2, gemiddeld).	Min. 100 m2 Max. 200 m2	€ 6.000	€ 60.000	Minimaal 6 weken
Strijdig gebruik (cat. 1, ernstig).	Min. 200 m2 Max. 500 m2	€ 10.000	€ 100.000	Minimaal 6 weken
Strijdig gebruik (cat. 0, zeer ernstig).	Groter dan 500 m2	€ 20.000	€ 200.000	Minimaal 6 weken

Tabel V: Activiteit kappen/vellen van een houtopstand

Overtreding/ Prioriteit	Hoogte dwangsom per constatering	Maximum
kapactiviteit zonder of in afwijking vergunning, boom op de bomenlijst.	€ 2.500	€ 25.000
Handelen in strijd met de herplantplicht.	€ 2.500	€ 25.000

Tabel VI: Brandveiligheid

Overtreding/ Prioriteit	Hoogte dwangsom per week	Maximum	Begunstigingster-mijn
Gebruik zonder of in afwijking van een melding brandveilig gebruik.	€ 2.500	€ 25.000	Minimaal 6 weken
Niet voldoen aan of handelen in strijd met wettelijke vereisten Besluit bouwwerken leefomgeving.	€ 5.000	€ 50.000	Minimaal 6 weken

Tabel VII: APV

Overtreding/ Prioriteit	Hoogte dwangsom per week/ constatering	Maximum	Begunstigingster-mijn
Handelen in strijd met bepalingen die zien op de openbare orde.	€ 1.500	€ 15.000	In geval van nalaten per direct, in geval van handelen minimaal 6 weken.
Handelen in strijd met bepalingen die zien op regulering prostitutie, seksbranche en aanverwante onderwerpen.	€ 1.500	€ 15.000	In geval van nalaten per direct, in geval van handelen minimaal 6 weken.
Handelen in strijd met bepalingen die zien op bescherming van het milieu en het natuurschoon en zorg voor het uiterlijk aanzien van de gemeente.	€ 1.500	€ 15.000	In geval van nalaten per direct, in geval van handelen minimaal 6 weken.
Handelen in strijd met overige bepalingen betreffende de huis-houding der gemeente.	€ 1.500	€ 15.000	In geval van nalaten per direct, in geval van handelen minimaal 6 weken.

Aldus vastgesteld in de vergadering van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Sint-Michielsgestel van 12 november 2024.

*De burgemeester,
E. Smid.*

De secretaris,

2) Indien sprake is van illegale bewoning en er is geen sprake van brandgevaarlijke situatie dan dient de begunstigingstermijn op 6 maanden te worden gesteld, zodat de overtreder op zoek kan naar een andere woning.

D. van Eeten